

บทที่ 4

รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ที่จังหวัดเชียงใหม่

ในบทนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกทั้งในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ตลอดจนการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลแตกต่างของรายได้ระหว่างสภาพพื้นที่ทั้ง 2 แบบ ซึ่งเมื่อได้ทราบถึงต้นทุนและรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกแล้ว ก็สามารถทำการศึกษาผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกได้ ดังนั้นในส่วนท้ายของบทนี้จึงกล่าวถึงผลตอบแทนและการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

รายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอก คำนวณจากการคูณปริมาณดอกกุหลาบที่จำหน่ายกับราคาจำหน่ายต่อดอก ดังนั้นรายได้จะมากหรือน้อยจึงขึ้นอยู่กับปริมาณดอกกุหลาบที่จำหน่าย และราคาจำหน่ายของดอกกุหลาบเป็นสำคัญ

ส่วนผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกเกิดจากการที่รายได้มากกว่าต้นทุนซึ่งเรียกว่า "กำไร" หรือรายได้น้อยกว่าต้นทุนซึ่งเรียกว่า "ขาดทุน" หรือรายได้เท่ากับต้นทุนซึ่งเรียกว่า "คุ้มทุน" หรือ "เท่าทุน" ดังนั้นผลตอบแทนจะมากหรือน้อยจึงขึ้นอยู่กับรายได้และต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกเป็นสำคัญ

ข้อกำหนดเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษารายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก

1. ราคาจำหน่ายดอกกุหลาบ เป็นราคาเฉลี่ยที่ทำการซื้อขายกันในปี พ.ศ. 2530 ตามวิธีการจำหน่ายหลักซึ่งเป็นที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ของเกษตรกรแต่ละราย ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในบทที่ 2

2. รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มทำการตัดดอกจำหน่ายครั้งแรก ไปจนกระทั่งทำการรื้อสวนหรือเลิกตัดดอกจำหน่าย ซึ่งรวมเป็นระยะเวลา 6 ปี โดยแบ่งเป็นช่วงต่าง ๆ คือ ช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 และช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 โดยกำหนดให้รายได้และผลตอบแทนของช่วงการตัดดอกปีช่วงเดียวกันเท่ากัน

3. ราคาจำหน่ายเป็นราคาในช่วงปกติ ทั้งนี้เพราะช่วงเทศกาลต่าง ๆ เป็นช่วงที่ระยะเวลาสั้นมาก ราคาจำหน่ายในช่วงเทศกาลต่าง ๆ จึงมีผลกระทบต่อรายได้และผลตอบแทนตลอดปีน้อยมาก

4. จำนวนดอกที่ตัดได้ถูกจำหน่ายหมดไป ไม่มีดอกกุหลาบคงเหลือ จำนวนดอกที่จำหน่ายได้จึงเท่ากับจำนวนดอกที่ตัดได้

5. รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกเป็นรายได้และผลตอบแทนของเกษตรกรที่ผลิตดอกกุหลาบจำหน่าย

การคำนวณรายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก

การคำนวณรายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก แบ่งเป็น

1. การคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการหารรายได้รวมของทุกสวนในช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนต้นกุหลาบรวมของทุกสวน
2. การคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการคูณรายได้เฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่
3. การคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการหารรายได้เฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ
4. การคำนวณรายได้เฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี ทำการคำนวณรายได้ต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี โดยการหารผลบวกของผลคูณระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อต้นกับจำนวนปีของแต่ละช่วงการตัดดอกด้วยจำนวนปีทั้งหมดของการตัดดอกแล้วคำนวณรายได้ต่อไร่เฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี โดยการคูณรายได้ต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปีด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ และคำนวณรายได้ต่อดอกเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี โดยการหารรายได้ต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปีด้วยจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี
5. การคำนวณผลตอบแทนเฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการหักรายได้เฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยต้นทุนเฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ
6. การคำนวณผลตอบแทนเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการคูณผลตอบแทนเฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่

7. การคำนวณผลตอบแทนเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ โดยการหารผลตอบแทนเฉลี่ยต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ

8. การคำนวณผลตอบแทนเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี ทำการคำนวณผลตอบแทนต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปีโดยการหารผลบวกของผลคูณระหว่างผลตอบแทนเฉลี่ยต่อต้นกับจำนวนปีของแต่ละช่วงการตัดดอกด้วยจำนวนปีทั้งหมดของการตัดดอก แล้วคำนวณผลตอบแทนต่อไร่เฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี โดยการคูณผลตอบแทนต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปีด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ และคำนวณผลตอบแทนต่อดอกเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี โดยการหารผลตอบแทนต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปีด้วยจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อต้นเฉลี่ยของช่วงการตัดดอกแต่ละปี

ทั้งนี้ในการคำนวณผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกได้เป็น "กำไรสุทธิ" เมื่อรายได้มากกว่าต้นทุน และได้เป็น "ขาดทุนสุทธิ" เมื่อรายได้น้อยกว่าต้นทุน โดยแสดงขาดทุนสุทธิจากการปลูกกุหลาบตัดดอกอยู่ในวงเล็บ ( )

การวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก

การวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกเป็นไปในทำนองเดียวกับ การวิเคราะห์ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกของบทที่ 3 โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่แต่ละสภาพ ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน และการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของรายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบของช่วงการตัดดอก โดยแสดงรายได้และผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาค่ากว่าพื้นที่ราบอยู่ในวงเล็บ ( )

รายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอก

รายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอก แบ่งเป็น

1. รายได้ต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา จากตารางที่ 4.1 ได้แก่

ตารางที่ 4.1 แสดงรายได้ต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา

สวนลำดับที่	รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอก (บาท)			
	ปีที่ 1	ปีที่ 2-4	ปีที่ 5-6	แต่ละปี
1	291,184.00	1,007,944.00	419,976.00	692,494.67
2	172,208.00	497,496.00	344,419.00	392,255.67
3	209,444.00	635,312.00	408,414.00	488,701.33
4	107,624.00	229,598.00	149,239.00	182,482.67
รวม	780,460.00	2,370,350.00	1,322,048.00	1,755,934.34
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น	39.02	118.52	66.10	
รายได้ต่อต้นเฉลี่ยต่อปี				87.80
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่	53,847.60	163,557.60	91,218.00	
รายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปี				121,164.00
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อกอก	4.88	4.56	4.72	
รายได้ต่อกอกเฉลี่ยต่อปี				4.62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 39.02 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 53,847.60 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 4.88 บาท

1.2 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 118.52 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 163,557.60 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 4.56 บาท

1.3 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 66.10 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 91,218.00 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 4.72 บาท

1.4 รายได้ของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่อตันเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 87.80 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 121,164.00 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 4.62 บาท

2. รายได้ต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ จากตารางที่ 4.2
ได้แก่

2.1 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 23.75 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 52,297.50 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 1.58 บาท

2.2 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 85.71 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 188,733.42 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 1.50 บาท

2.3 รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 36.72 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 80,857.44 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 1.60 บาท

2.4 รายได้ของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพพื้นราบต่อตันเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 59.05 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 130,028.10 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 1.51 บาท

การวิเคราะห์รายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่แต่ละสภาพ

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน แบ่งเป็น

1.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนของรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา พบว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 203.74 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 แต่จำนวนดอกที่ตัดได้

ตารางที่ 4.2 แสดงรายได้ต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ

สวนลำดับที่	รายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอก (บาท)			
	ปีที่ 1	ปีที่ 2-4	ปีที่ 5-8	แต่ละปี
1	225,487.80	563,721.12	293,135.76	417,153.78
2	94,397.00	530,982.00	153,395.00	332,355.50
3	444,600.00	1,497,600.00	648,960.00	1,039,220.00
4	474,714.00	1,708,975.00	822,833.00	1,207,884.17
5	40,802.00	163,206.00	56,578.00	107,262.67
6	16,959.20	114,476.00	33,070.40	71,088.00
7	35,800.00	322,175.00	93,073.00	198,078.50
8	7,627.00	49,502.00	13,200.00	30,422.17
9	81,000.00	291,600.00	131,040.00	202,980.00
10	205,200.00	615,600.00	316,160.00	447,386.66
11	72,576.00	193,536.00	111,820.80	146,137.60
12	15,719.00	62,878.00	20,435.00	40,870.50
13	24,000.00	115,200.00	37,440.00	74,080.00
14	19,200.00	115,200.00	24,960.00	69,120.00
15	28,319.20	113,276.00	28,319.20	70,797.60
16	24,128.80	139,204.80	55,681.60	92,184.40
17	104,393.00	313,178.00	120,632.00	214,198.50
รวม	1,914,923.00	6,910,309.92	2,960,733.76	4,761,220.05
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น	23.75	85.71	36.72	
รายได้ต่อต้นเฉลี่ยต่อปี				59.05
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่	52,297.50	188,733.42	80,857.44	
รายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปี				130,028.10
รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อกอก	1.58	1.50	1.60	
รายได้ต่อกอกเฉลี่ยต่อปี				1.51

ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 225.00 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันในช่วงเวลาดังกล่าว รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จึงลดลงร้อยละ 6.56 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ส่วนรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 44.23 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 แต่จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 46.15 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จะเห็นว่าอัตราการลดลงของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันมากกว่าอัตราการลดลงของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันในช่วงเวลาดังกล่าว รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 จึงเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.51 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4

1.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนของรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ พบว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 260.88 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 แต่จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 280.00 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันในช่วงเวลาดังกล่าว รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จึงลดลงร้อยละ 5.06 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ส่วนรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 57.16 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 แต่จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 59.65 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จะเห็นว่าอัตราการลดลงของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันมากกว่าอัตราการลดลงของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันในช่วงเวลาดังกล่าว รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 จึงเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.67 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4

สาเหตุการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 และการลดลงของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในการปลูกกุหลาบตัดดอกทั้งในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะจากการสอบถามเกษตรกรพบว่า ราคาจำหน่ายดอกกุหลาบมักไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่

ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 และอัตราการลดลงของรายได้ดังกล่าวของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีก่อน มีค่าแตกต่างเล็กน้อยจากอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 และอัตราการลดลงของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีก่อนตามลำดับ รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกเดียวกันจึงเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย

2. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน แบ่งเป็น

2.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขา จะเห็นว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 134.34 และอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 150.00 แสดงว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มีค่าแตกต่างมากจากของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 จึงลดลงมากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 3.28

2.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของรายได้ จากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ จะเห็นว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 206.27 และอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 226.67 แสดงถึงรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มีค่าแตกต่างมากจากของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ลดลงร้อยละ 5.06 เมื่อเทียบกับปีฐาน ส่วนรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.26 เมื่อเทียบกับปีฐาน เพราะอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันในช่วงการตัดคอกดังกล่าวเมื่อเทียบกับปีฐาน ดังนั้นรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานแตกต่างจากของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานร้อยละ 6.32

การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

จากตารางที่ 4.1 แสดงรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา เปรียบเทียบกับตารางที่ 4.2 แสดงรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบ สรุปเป็นผลต่างรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบในตารางที่ 4.4 คือ

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างรายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขา และพื้นที่ราบ พบว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น เฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อดอก ในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 15.27 บาท 1,550.10 บาท และ 3.30 บาท ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างรายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้นจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 32.81 บาท รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 25,175.82 บาท และรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 3.06 บาท

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างรายได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น เฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 29.38 บาท 10,360.56 บาท และ 3.12 บาทตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างรายได้ของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า รายได้ต่อต้นเฉลี่ยต่อปีและต่อดอกเฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 28.75 บาท 3.11 บาทตามลำดับ ส่วนรายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบเท่ากับ 8,864.10 บาท

จากการวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การที่รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้นของทุกช่วงการตัดดอก รายได้ต่อต้นเฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปี และรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 และปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ ทั้งที่จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้น และต่อไร่ของช่วงการตัดดอกเดียวกันในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบนั้น เป็นผลมาจากราคาจำหน่ายดอกกุหลาบ ซึ่งพิจารณาได้จากการที่รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของทุกช่วงการตัดดอกและรายได้ต่อดอกเฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ จึงแสดงให้เห็นว่า

ตารางที่ 4.4 แสดงผลต่างรายได้ต่อปีจากการปลูกหลามตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพนมราบ

รายการ	รายได้ต่อปี เฉลี่ยต่อตัน (บาท)	รายได้ต่อตัน เฉลี่ยต่อปี (บาท)	รายได้ต่อไร่ เฉลี่ยต่อปี (บาท)	รายได้ต่อปี เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	รายได้ต่อปี เฉลี่ยต่อคอก (บาท)	รายได้ต่อคอก เฉลี่ยต่อปี (บาท)
พื้นที่สภาพภูเขา						
ช่วงการตัดคอก						
ปีที่ 1	39.02	53,847.60			4.88	
ปีที่ 2-4	118.52	163,557.60			4.56	
ปีที่ 5-6	66.10	91,218.00			4.72	
แต่ละปี		87.80		121,164.00		4.62
ที่มาของข้อมูล	ตารางที่ 4.1					
พื้นที่สภาพพนมราบ						
ช่วงการตัดคอก						
ปีที่ 1	23.75	52,207.50			1.58	
ปีที่ 2-4	85.71	188,733.42			1.50	
ปีที่ 5-6	36.72	80,657.44			1.60	
แต่ละปี		59.05		130,028.10		1.51
ที่มาของข้อมูล	ตารางที่ 4.2					
ผลต่าง						
ช่วงการตัดคอก						
ปีที่ 1	15.27	1,550.10			3.30	
ปีที่ 2-4	32.81	(25,175.82)			3.06	
ปีที่ 5-6	29.38	10,360.56			3.12	
แต่ละปี		28.75		(8,864.10)		3.11

การจำหน่ายดอกกุหลาบตามมาตรฐานดอกประกอบด้วยดอกกุหลาบในพื้นที่สภาพภูเขาโดยเฉลี่ยมีคุณภาพได้มาตรฐานสูงกว่าดอกกุหลาบในพื้นที่สภาพพื้นราบ (กฎที่ 5 ในเรื่องการวิเคราะห์จำนวนดอกขนาดมาตรฐานต่าง ๆ) ทำให้รายได้ในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบ

อย่างไรก็ตามรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 และรายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นราบ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรในพื้นที่สภาพพื้นราบสามารถผลิตและจำหน่ายดอกกุหลาบด้วยปริมาณที่มากกว่าเกษตรกรในพื้นที่สภาพภูเขา ถึงแม้ว่าจะจำหน่ายดอกกุหลาบได้ในราคาที่ต่ำกว่า แต่ปริมาณดอกกุหลาบต่อปีที่มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ทำให้รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันในพื้นที่สภาพพื้นราบมีค่าสูงขึ้นและเมื่อคูณกับจำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ซึ่งปลูกในพื้นที่สภาพพื้นราบมากกว่าสภาพภูเขา ผลลัพธ์ที่ได้คือ รายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นราบ เปรียบได้กับการขายสินค้าราคาต่ำด้วยปริมาณมาก ทำให้รายได้มากกว่าการขายสินค้าราคาสูงด้วยปริมาณน้อย และการที่รายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นราบ อธิบายได้ว่ารายได้ต่อตันเฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพพื้นราบ เกิดจากการหารผลบวกของผลคูณระหว่างรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันกับจำนวนปีของแต่ละช่วงการตัดดอกด้วยจำนวนปีของการตัดดอกทั้งหมด ซึ่งผลคูณของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 กับจำนวน 3 ปีมีค่ามากที่สุด ทำให้รายได้ต่อตันเฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพพื้นราบมีค่าสูงขึ้น และเมื่อคูณกับจำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ซึ่งปลูกในพื้นที่สภาพพื้นราบมากกว่าสภาพภูเขา ผลลัพธ์ที่ได้คือ รายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นราบ

ผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก

ผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก แบ่งเป็น

1. ผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา จากรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาของตารางที่ 4.1 และต้นทุนของช่วงการตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาของตารางที่ 3.5 บทที่ 3 คำนวณได้เป็นกำไรสุทธิต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา ดังแสดงในตารางที่ 4.5 คือ

1.1 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 9.14 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 12,613.20 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 1.14 บาท

ตารางที่ 4.5 แสดงกำไรสุทธิต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ

รายการ	กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอก (บาท)			
	ปีที่ 1	ปีที่ 2-4	ปีที่ 5-6	แต่ละปี
ในพื้นที่สภาพภูเขา				
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อต้น	9.14	81.12	31.08	
กำไรสุทธิต่อต้นเฉลี่ย				52.45
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่	12,613.20	111,945.60	42,890.40	
กำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ย				72,381.00
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อคอก	1.14	3.12	2.22	
กำไรสุทธิต่อคอกเฉลี่ย				2.76
ในพื้นที่สภาพพื้นราบ				
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อต้น	6.34	66.68	17.44	
กำไรสุทธิต่อต้นเฉลี่ย				40.21
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่	13,960.68	146,829.36	38,402.88	
กำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ย				88,542.42
กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อคอก	0.42	1.17	0.76	
กำไรสุทธิต่อคอกเฉลี่ย				1.03

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตัน เท่ากับ 81.12 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 111,945.60 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 3.12 บาท

1.3 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ยต่อตัน เท่ากับ 31.08 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 42,890.40 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 2.22 บาท

1.4 กำไรสุทธิของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่อตันเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 52.45 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 72,381.00 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 2.76 บาท

2. ผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ จากรายได้จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบของตารางที่ 4.2 และต้นทุนของช่วงการตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบของตารางที่ 3.10 บทที่ 3 คำนวณได้เป็นกำไรสุทธิต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบดังแสดงในตารางที่ 4.5 คือ

2.1 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตัน เท่ากับ 6.34 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 13,960.68 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 0.42 บาท

2.2 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตัน เท่ากับ 66.68 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 146,829.36 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 1.17 บาท

2.3 กำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตัน เท่ากับ 17.44 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 38,402.88 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 0.76 บาท

2.4 กำไรสุทธิของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพพื้นราบต่อตันเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 40.21 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 88,542.42 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 1.03 บาท

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกทุเรียนตัดคอกในพื้นที่แต่ละสภาพ

รายการ	ช่วงการตัดคอกปีที่			การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน (ร้อยละ)			การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน (ร้อยละ)						
	1	2-4	5-6	ช่วงการตัดคอกปีที่			ช่วงการตัดคอกปีที่						
				1	2-4	5-6	1	2-4	5-6				
ในพื้นที่สภาพภูเขา													
ค่าเฉลี่ยต่อต้น (บาท)													
รายได้ต่อปี	39.02	118.52	66.10	0.00	+203.74	-44.23	0.00	+203.74	+99.40				
ต้นทุนรวมต่อปี	29.88	37.40	35.02	0.00	+25.17	-6.36	0.00	+25.17	+17.20				
กำไรสุทธิต่อปี	9.14	81.12	31.08	0.00	+787.53	-61.69	0.00	+787.53	+240.04				
กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่(บาท)	12,813.20	111,945.60	42,890.40	0.00	+787.53	-61.69	0.00	+787.53	+240.04				
		(จากตารางที่ 4.5)											
กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อคอก (บาท)	1.14	3.12	2.22	0.00	+173.68	-28.85	0.00	+173.68	+94.74				
		(จากตารางที่ 4.5)											
จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้น (คอก)	8	26	14	0.00	+225.00	-46.15	0.00	+225.00	+76.00				
		(จากตารางที่ 3.4)											
ในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบ													
ค่าเฉลี่ยต่อต้น (บาท)													
รายได้ต่อปี	23.75	85.71	36.72	0.00	+260.88	-57.16	0.00	+260.88	+54.61				
ต้นทุนรวมต่อปี	17.41	19.03	19.28	0.00	+9.30	+1.31	0.00	+9.30	+10.74				
กำไรสุทธิต่อปี	6.34	66.68	17.44	0.00	+951.73	-73.84	0.00	+951.73	+175.08				
กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	13,960.68	146,829.36	38,402.88	0.00	+951.73	-73.84	0.00	+951.73	+175.08				
		(จากตารางที่ 4.5)											
กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อคอก (บาท)	0.42	1.17	0.76	0.00	+178.57	-35.04	0.00	+178.57	+80.95				
		(จากตารางที่ 4.5)											
จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้น (คอก)	15	57	23	0.00	+280.00	-59.65	0.00	+280.00	+53.33				
		(จากตารางที่ 3.10)											

ของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 จึงลดลงร้อยละ 35.04 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4

สาเหตุการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบพิจารณาได้จากที่มาของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันซึ่งเกิดจากรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันหักด้วยต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อตัน จึงเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ทั้งในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ทำให้กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพทั้ง 2 แบบเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 และอัตราการลดลงของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันมากกว่าอัตราการลดลงของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขา กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันของพื้นที่สภาพภูเขาจึงลดลงในช่วงของการตัดคอกดังกล่าว ส่วนกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ลดลงเมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เพราะอัตราการลดลงของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อตันและอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อตันในช่วงการตัดคอกดังกล่าว เมื่อคูณกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันด้วยจำนวนตันกิโลกรัมเฉลี่ยต่อไร่ซึ่งเป็นค่าคงที่ ผลลัพธ์ที่ได้คือ กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่จึงเปลี่ยนแปลงเท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนในช่วงการตัดคอกเดียวกันของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันทั้งในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

2. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน แบ่งเป็น

2.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของกำไรสุทธิต่อปีจากการปลูกกัญชาตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขา จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตันและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 547.49 และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 150.00 แสดงถึงกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อตัน กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อตันของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 มีค่าแตกต่างมากจากของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 จึงเพิ่มขึ้นมากกว่าของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีฐานร้อยละ 78.94

2.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของกำไรสุทธิต่อปี จากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 776.65 และจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 226.67 แสดงว่า กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อต้น กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ และจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มีค่าแตกต่างมากจากของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จึงเพิ่มขึ้นมากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีฐานร้อยละ 97.62

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบเป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของกำไรสุทธิต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ ซึ่งการคำนวณหาผลต่างของกำไรสุทธิดังกล่าว คือ

กำหนดให้ ก. แทนพื้นที่สภาพภูเขา
พ. แทนพื้นที่สภาพพื้นราบ

ผลต่างของกำไรสุทธิ = กำไรสุทธิของ ก. - กำไรสุทธิ พ.
ระหว่าง ก. และ พ.

$$\begin{aligned}
 &= (\text{รายได้ของ ก.} - \text{ต้นทุนรวมของ ก.}) - (\text{รายได้ของ พ.} - \text{ต้นทุนรวมของ พ.}) \\
 &= (\text{รายได้ของ ก.} - \text{รายได้ของ พ.}) - (\text{ต้นทุนรวมของ ก.} - \text{ต้นทุนรวมของ พ.}) \\
 &= \text{ผลต่างของรายได้ระหว่าง ก. และ พ.} - \text{ผลต่างของต้นทุนรวมระหว่าง ก. และ พ.}
 \end{aligned}$$

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างกำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ พบว่า กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบ เท่ากับ 2.80 และ 0.72 บาทตามลำดับ แต่กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นราบเท่ากับ 1,347.48 บาท ทั้งนี้เนื่องจากผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น และเฉลี่ยต่อดอกมากกว่าผลต่างของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อดอก แต่ผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่้น้อยกว่าผลต่างของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่

ตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอก
ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ

รายการ	พื้นที่สภาพภูเขา	พื้นที่สภาพพื้นราบ	ผลต่าง (บาท)		
	กำไรสุทธิต่อปี(บาท)	กำไรสุทธิต่อปี(บาท)	รายได้ต่อปี	ต้นทุนรวมต่อปี	กำไรสุทธิต่อปี
ช่วงการตัดดอกปีที่ 1					
ค่าเฉลี่ยต่อต้น	9.14	6.34	15.27	12.47	2.80
ค่าเฉลี่ยต่อไร่	12,613.20	13,980.88	1,550.10	2,897.58	(1,347.48)
ค่าเฉลี่ยต่อกอก	1.14	0.42	3.30	2.58	0.72
ช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4					
ค่าเฉลี่ยต่อต้น	81.12	66.68	32.81	18.37	14.44
ค่าเฉลี่ยต่อไร่	111,945.60	146,820.36	(25,175.82)	9,707.94	(34,883.76)
ค่าเฉลี่ยต่อกอก	3.12	1.17	3.06	1.11	1.95
ช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6					
ค่าเฉลี่ยต่อต้น	31.08	17.44	29.38	15.74	13.64
ค่าเฉลี่ยต่อไร่	42,890.40	38,402.88	10,360.56	5,873.04	4,487.52
ค่าเฉลี่ยต่อกอก	2.22	0.76	3.12	1.66	1.46
ช่วงการตัดดอกแต่ละปี					
ค่าเฉลี่ยต่อต้นเฉลี่ยต่อปี	52.45	40.21	28.75	16.51	12.24
ค่าเฉลี่ยต่อไร่เฉลี่ยต่อปี	72,381.00	88,542.42	(8,864.10)	7,297.32	(16,161.42)
ค่าเฉลี่ยต่อกอกเฉลี่ยต่อปี	2.76	1.03	3.11	1.38	1.73
ที่มาของข้อมูล	ตารางที่ 4.5	ตารางที่ 4.5	ตารางที่ 4.4	ตารางที่ 3.14	

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างกำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อกอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เท่ากับ 14.44 และ 1.95 บาทตามลำดับ แต่กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบเท่ากับ 34,883.76 บาท ทั้งนี้เนื่องจากผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อกอกมากกว่าผลต่างของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อกอก แต่ผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ มีค่าเป็นลบ เพราะรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ เมื่อหักผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ด้วยผลต่างของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ที่เกิดจากต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลต่างของกำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่จึงมีค่าเป็นลบ แสดงว่ากำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างกำไรสุทธิต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยต่อต้น เฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อกอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบเท่ากับ 13.64 บาท 4,487.52 บาท และ 1.46 บาทตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผลต่างของรายได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้น เฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อกอกมากกว่าผลต่างของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้น เฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อกอกตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างกำไรสุทธิของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ พบว่า กำไรสุทธิต่อต้นเฉลี่ยต่อปีและต่อกอกเฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ แต่กำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ ทั้งนี้เนื่องจากผลต่างของรายได้ต่อต้นเฉลี่ยต่อปีและต่อกอกเฉลี่ยต่อปีมากกว่าผลต่างของต้นทุนรวมต่อต้นเฉลี่ยต่อปี และต่อกอกเฉลี่ยต่อปี แต่ผลต่างของรายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปี มีค่าเป็นลบ เพราะรายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ เมื่อหักผลต่างของรายได้ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีด้วยผลต่างของต้นทุนรวมต่อไร่เฉลี่ยต่อปีที่เกิดจากต้นทุนรวมต่อไร่เฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลต่างของกำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ยต่อปีจึงมีค่าเป็นลบ แสดงว่ากำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ยต่อปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ

การวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กำไรสุทธิต่อต้นเฉลี่ยต่อปีและต่อกอกเฉลี่ยต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบ เนื่องจากการจำหน่ายดอกกุหลาบตามมาตรฐานคอกประกอบด้วยคอกกุหลาบในพื้นที่สภาพภูเขาโดยเฉลี่ยมีคุณภาพได้มาตรฐานสูงกว่าคอกกุหลาบ

ในพื้นที่สภาพพื้นราบ ทำให้รายได้ในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบมากพอที่จะชดเชยต้นทุนจากการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบ แต่กำไรสุทธิต่อไร่เฉลี่ยต่อปีจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบสูงกว่าสภาพภูเขา เนื่องจากต้นทุนการปลูกในพื้นที่สภาพพื้นราบต่ำกว่าสภาพภูเขาประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคือรายได้ในพื้นที่สภาพพื้นราบสูงกว่าสภาพภูเขา เพราะปริมาณการจำหน่ายที่มากกว่าทำให้รายได้ต่อตันเฉลี่ยต่อปีของสภาพพื้นราบสูงขึ้นประกอบด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพพื้นราบมากกว่าสภาพภูเขา

จากสมมติฐานที่ 2 ของการศึกษาค้างนี้ว่า ผลตอบแทนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบ เนื่องจากผลผลิตในพื้นที่สภาพภูเขาโดยเฉลี่ยมีคุณภาพได้มาตรฐานสูงกว่าผลผลิตในพื้นที่สภาพพื้นราบ ดังนั้นข้อสรุปข้างต้นเพียงบางส่วนเท่านั้นที่เป็นการยืนยันและพิสูจน์สมมติฐานที่ 2 ของวิทยานิพนธ์นี้ เพราะกำไรสุทธิจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาไม่ได้สูงกว่าพื้นราบทุกกรณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย